

DER ER ”VI” I HVIDOVRE

Uddybning til budgetaftale 2025-2028

Aftaleparterne har med dette års budgetaftale sat handling bag de store ambitioner i Hvidovrestrategien. Der er sat fokus på forebyggelse, udvikling, investering og et langsigtet perspektiv, hvor vi har mod til at træffe beslutninger, der vil udvikle og sætte retning for Hvidovre Kommune i mange år fremover.

Vi har endnu engang prioriteret flere penge til de specialiserede områder, dvs. børn, elever og voksne med særlige behov. Disse grupper har i særlig grad behov på et stærkt velfærdssamfund og behovene for hjælp stiger i disse år. Men vi har også prioriteret at investere i velfærden på vores almene områder som fx dagtilbud, skoler og ældreområdet.

Aftaleparterne ved, at vi er helt afhængige af ”vi ”-et i Hvidovre, hvis vi skal udvikle vores by, fællesskaber og velfærd. Vi er derfor meget stolte af at kunne præsentere et katalog af kloge beslutninger – vi kalder det langsigtede investeringer i velfærd. Vi vil investere i at udvikle sammen, tage nye initiativer og afprøve nye løsninger i fællesskab. Vi vover at ændre på det bestående og prøve nyt. Når vi giver slip på, at dét, der var godt engang, ikke nødvendigvis er det i fremtiden, får vi mulighed for at sikre, at Hvidovre forsat kan være en god by for alle generationer. Vi skal bevare og bygge videre på dét, der virker, og lade dét ligge, som ikke længere gør gavn.

Aftaleparterne er enige om, at det kræver stærk involvering af kommunens ansatte, foreninger, virksomheder og borgere at sikre morgendagens gode velfærdsservice. På de møder, der allerede er afholdt med foreninger, høringsparter m.fl., og i dialogen med kommunens ledere og medarbejdere har der både vist sig en åbenhed og en interesse for at bidrage konkret til det fælles arbejde med kommunens udvikling. Dette engagement ønsker vi at tage imod, og vi vil forsat støtte og styrke den konstruktive dialog og involvering. På den måde udvikler vi sammen fremtidens gode velfærdsløsninger.

En skole for alle

Partierne bag denne budgetaftale vil med kloge og langsigtede investeringer udvikle folkeskolerne i Hvidovre Kommune, så de kan danne rammen om et godt børneliv med trivsel, læring og udvikling for alle kommunens børn og unge.

De tiltag som skal sættes i værk, skal give børnene de bedste muligheder for at forberede sig til et ungdoms- og voksenliv med uddannelse og beskæftigelse. Det gælder også børn med særlige behov.

Børn i specialtilbud føler sig ofte anderledes og udelukket fra fællesskabet. Senere i livet har de svært ved at finde fodfæste i forhold til uddannelse og job.

Dette vil vi ændre på med barnets og familiernes behov i fokus.

Vi skal turde udvikle vores tilbud, skoler og dagtilbud, så de passer til de børn, som er i Hvidovre.

Vi skal have mod til at indrette nye rammer til børn – alle børn – der sikrer, at den hjælp og støtte, som vi tilbyder, rent faktisk giver dem et børneliv med venskaber, udvikling og trivsel. Vi skal være ambitiøse på alle børns vegne og have tillid dem.

Vi ved, at børn med særlige behov, der får tilbud på almenområdet, har bedre forudsætninger for at klare sig godt videre i livet.

Hvis vi skal hjælpe vores børn og unge, kræver det, at lærere, pædagoger, PPR-medarbejdere og andre faggrupper tæt på børnene er klædt godt på til at skabe varierede og inkluderende læringsmiljøer. Allerede fra børnene går i dagtilbud.

Vi er også enige om, at vi skal trække på gode erfaringer fra andre kommuner i og udenfor landets grænser. Andre kommuner er bl.a. lykkedes med at styrke medarbejdernes faglighed på området, løfte det tværfaglige samarbejde i hverdagen og at udvikle de fysiske rum. Vi vil tage det bedste fra disse erfaringer og tilpasse det, så det passer i Hvidovre.

- Vi skal sikre det gode børneliv, hvor der er tæt sammenhæng og samarbejde mellem de tilbud, som børnene får i eksempelvis skole, SFO og klub. Der skal i den forbindelse undersøges mulighederne for at de pædagoger som arbejder i SFO'er og klubber tillige kan være en del af skoledagen, så der i overgangen mellem skole kan skabes ro, forudsigelighed, relation og nærvær. Det er ikke alene godt for børn med særlige behov – det er godt for alle børn.
- Børne- og Uddannelsesudvalget vil følge og evaluere børnenes faglige udvikling og trivsel i kommunens særlige skole- og fritidstilbud (heldagsskolen, E- og K klasser mm.) tæt. Der vil blive lagt vægt på, om tilbuddene har mulighed for at tilrettelægge undervisning og fritidstilbud ud fra faglige perspektiver, så de giver børnene de bedste muligheder for at udvikle faglige og sociale kompetencer. Udvalget vil i den forbindelse indgå i dialoger med elever, forældre og personale. Personalenormering og målgruppe ændres ikke med den nuværende budgetaftale.
- Derudover skal flere medarbejdere på hele skoleområdet have opkvalificeret deres specialpædagogiske kompetencer, og flere skal arbejde med en indretning af skole og undervisning, så det passer til børnene og de unge. Der skal være gode rammer for læring og trivsel både for de elever med behov for ekstra støtte og for de elever, der har brug for at blive udfordret og stimuleret med et højt niveau i undervisningen. Til de højt præsterende elever har aftaleparterne prioriteret en styrkelse af skolernes talenthold, så de fremover i endnu højere grad vil kunne gives særlige tilbud om faglige udfordringer.
- Miljøerne på skolerne skal i højere grad være fleksible og kunne indrettes efter behov og i forskellige miljøer, der tilgodeser classesammensætningen og mindre fællesskaber. Det kan f.eks. være indretning i små læringsrum med mulighed for afskærmning på alle skoler, så der kan skabe mere rolige, varierede og anderledes læringsrum, så undervisningen kan tilpasses flere børns behov og dermed øge deltagelsesmulighederne for flere børn og unge.
- En sund morgenmad har afgørende betydning for både fysisk og psykisk trivsel. Aftaleparterne har derfor besluttet at skolerne fremover hver morgen har et tilbud om havregryn og mælk til skolens elever.

- Højere karakterer til kommunens elever – udbredelse af Gungehus-modellen. Hvidovre Kommune ønsker, at børn og unge med udfordringer hjælpes med indsatser, der giver mening og støtter op om deres muligheder i livet. I Hvidovre er andelen af elever, der ikke opnår 02 i dansk eller matematik, steget til 15,7 procent. På landsplan er andelen 10,2 procent. Det er en bekymrende stigning, da de faglige forudsætninger har stor betydning for unges muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse og for deres vej videre i livet. Vi ønsker med midlerne at knække den negative kurve og medvirke til, at flere unge består folkeskolens afgangseksamen. Det skal blandt andet ske ved at sætte ind med flere lærere på 8. og 9. årgang. Dette tiltag vil bl.a. give bedre muligheder for undervisning på mindre hold, og flere elever kan få undervisning på det niveau, der passer til dem. Der skal der indføres målrettet støtte til afgangsprøverne efter den model, som Gungehuskolen har gennemført i skoleåret 2023/2024. Her har skolen formået at sænke andelen af elever, som ikke opnår 00 fra 41,3 pct. i skoleåret 2022/2023 til 0 pct. i 2023/2024. Resultatet på Gungehuskolen viser, at det gør en forskel, når en vejleder eller en lærer med særlig høj faglig ekspertise arbejder tæt sammen med klassens lærere og samtidig deltager i undervisningen. Det er erfaringer som disse, vi ønsker at brede ud til de øvrige skoler, så vores børn og unge kan få den rette støtte.
- Mindre skærmundervisning i de yngste klasser. Aftaleparterne har besluttet at reducere antallet af tablets i de mindre klasser fra 2026. Mindre skærmbrug i undervisningen forventes at være en del af folkeskolereformen og skolernes faglige udvikling i de kommende år, hvor undervisningen i højere grad skal være baseret på andre undervisningsmetoder end skærmundervisning. Børn- og Uddannelsesudvalget vil følge den nye lovgivning og den faglige udvikling, og udvalget vil løbende få status på disse.
- Profilering af Engstrandskolen. Aftaleparterne ønsker, at alle kommunens folkeskoler giver de bedste forudsætninger for børn og unges trivsel, læring og udvikling. Det er grundtanken bag, at der afsættes 2 mio. kr. til Engstrandskolen. Pengene skal bruges til at profilere og styrke skolen. De åbne klasselokaler på Engstrandskolen gør det på nuværende tidspunkt svært at begrænse støj, og det påvirker både børn og voksne i undervisningen. Aftaleparterne er derfor enige om, at en del af de tildelte midler skal gå til at optimere de fysiske forhold på skolen og skabe bedre undervisningsmiljøer for børnene. Engstrandskolen har succes med at tiltrække og fastholde elever i eliteidrætsklasserne på 7.- 9. klassestrin. Her tiltrækker skolen hvert år elever nok til at oprette fulde klasser, og her er der lige nu et elevtal på 24 i klasserne. Aftaleparterne ser et potentiale i at iværksætte en profilering af skolen, der tager afsæt i alt det positive, skolen har at tilbyde, bl.a. det sportslige fokus og den gode beliggenhed i forhold til forskellige idrætsfaciliteter og offentlig transport. Skolen har hidtil fokuseret på at tiltrække elever fra Hvidovre Kommune, men skolen får hvert år henvendelser fra interesserede familier fra andre kommuner. Der iværksættes derfor profileringstiltag, der både er målrettet elever fra skoledistriktet og resten af Hvidovre, og tiltag, der skal styrke skolens positive profil samt tiltrække elever til eliteidrætsklasserne.
- Det er også aftaleparternes ambition at styrke psykologordningen på skolerne i 2025. Der udvides derfor med en psykolog til skoleområdet i 2025. Behovet vil ultimo 2025 blive vurderet med henblik på, om der er behov for yderligere en psykolog til skolerne i 2026.

- Der ønskes også et betydeligt løft af de udendørsfaciliteter, da disse har meget stor betydning for børns udvikling og trivsel ikke mindst i de første år. Aftaleparterne har besluttet at forøge puljen til legepladser på skole- og dagtilbudsområdet med 1 mio. kr.

Vi er enige om, at det kræver investeringer at få vendt udviklingen, hvor stadig flere børn visiteres til specialtilbud i både dagtilbud og skole. Det betyder også, at skolerne skal have en økonomi som muliggør denne udvikling.

Aftaleparterne har besluttet at investere mere end 50 mio. kr. over de næste 4 år i at vende denne udvikling af skolerne i Hvidovre Kommune. Hvordan fremtiden præcist kommer til at folde sig ud med kompetenceudvikling, læringsmiljøer og kompetenceteams på skoler og dagtilbud vil løbende blive drøftet i Børne og Uddannelsesudvalget og besluttet i Kommunalbestyrelsen. Aftaleparterne lægger vægt på, at udviklingen defineres i et tæt samarbejde med elever, forældre, bestyrelser, personale, ledere og de faglige organisationer. Skolerne får hermed et betydeligt økonomisk løft til at styrke udviklingen samt til at sikre økonomien på den enkelte skole og en indfasning af en ny tildelingsmodel.

Til indfasning af en ny tildelingsmodel har aftaleparterne fra 2026 og frem afsat 2 mio. kr. under forudsætning af, at det er samme forligskreds som beslutter budgettet for 2026, og der skal samtidig evalueres på de investeringstiltag, der er iværksat på skoleområdet.

Præstemoseskolen med gode og fremtidssikrede rammer

I skoleprognosen for 2024 ses en udvikling, der i de kommende år ikke viser den samme stigning i elevtallet i Hvidovre, som forventet. Derfor er der ikke længere samme belæg for at udbygge Præstemoseskolen med et ekstra spor.

I 2024 står udbygningen af Holmegårdsskolen til tre spor færdig, og dette er med til at udvide kapaciteten i Hvidovre Nord. Aftaleparterne er derfor enige om at indstille udvidelsen af Præstemoseskolen, hvilket vil medføre en væsentlig besparelse på anlægsbudgettet i de kommende år, og på den måde kan vi undgå besparelser med større konsekvens for elever, personale og drift på skoler, klubber mm.

Aftaleparterne har afsat 35 mio. kr. til at sikre, at Præstemoseskolen sikres gode og fremtidssikrede rammer – ikke mindst faglokaler til håndværk og design. Der påregnes et mindre beløb til afvikling af aftaler omkring opførelsen af et tredje spor, men det resterende beløb til opgradering af skolen besluttet efter inddragelse af skolens ledelse, personale og skolebestyrelse.

Den planlagte multisal er ikke med i det afsatte beløb til en opgradering af skolen. Etablering af en multisal ved Præstemoseskolen anslås til ca. 42 mio. kr. Aftaleparterne har afsat dette beløb i 2029, så en multisal kan indgå i en helhedsplanlægning af idrætsfunktioner for Hvidovre Nord, der skal udarbejdes i dialog med borgerne i området. Det er en del af den samlede idrætsvision for Hvidovre, som du kan læse mere om nedenfor.

Mulighed for at passe eget barn i hjemmet

Børne- og Uddannelsesudvalget har drøftet forslag til at indføre en ordning med tilskud til pasning af egne børn. Der er endnu ikke besluttet en konkret model, men aftaleparterne har afsat en ramme på 0,3 mio. kr. til at indføre ordningen. Kommunalbestyrelsen vil senere beslutte, hvilken ordning som skal vælges.

Ungeliv bliver et permanent tilbud for Hvidovres unge

UngeLiv er frem til udgangen af 2024 finansieret af projektmidler. Aftaleparterne vil nu gøre Ungeliv til et permanent tilbud i Hvidovre og afsætter 0,7 mio. kr. årligt til formålet.

UngeLiv er et tilbud til unge mellem 15 og 25 år. De unge kan få gratis og anonym rådgivning om krop, seksualitet og prævention samt blive testet for kønssygdomme. UngeLiv samarbejder med skoler og ungdomsuddannelser i kommunen, og der er stor efterspørgsel efter samarbejdet. UngeLiv har et tæt samarbejde med ungdomsuddannelserne og laver fx ” drop in ” i forhold til test for kønssygdomme og seksualvejledning på uddannelsesstederne.

UngeLiv vil fremover i den permanente model kunne tilbyde rådgivning til de unge, der henvender sig, og de unge vil fortsat kunne blive testet for kønssygdomme. UngeLiv vil fremover i den permanente model kunne tilbyde rådgivning til de unge, der henvender sig, og de unge vil fortsat kunne blive testet for kønssygdomme.

Samarbejdet med skoler og ungdomsuddannelser vil være ændret således, at det fortsat fx vil være muligt at lave ” drop in ” og events på skolerne, men uddannelsesinstitutionerne skal være med til at finansiere disse arrangementer.

Desuden vil kommunikationsindsatsen for at udbrede kendskabet til UngeLiv også blive væsentligt reduceret, da tilbuddet nu allerede er kendt blandt de unge.

Stærke pædagogiske miljøer i vores dagtilbud

For aftaleparterne er det vigtigt at investere i stærke pædagogiske miljøer for vores mindste børn i kommunen. Det gør vi ved at sikre mere ro og tid til, at pædagogerne kan fokusere på og drøfte både det enkelte barn og børnegruppens trivsel og udvikling.

I Hvidovre skal vi naturligvis overholde minimumsnormeringer i dagtilbuddene, men vi skal meget mere end det. Vi har en ambition om, at 70 pct. af de pædagogiske medarbejdere i dagtilbud skal have en pædagoguddannelse. Vi ved, at en høj andel af pædagoger og pædagogisk uddannet personale skaber stærke faglige miljøer, der løfter børnenes muligheder for at deltage og udvikle sig. Personalet vil med forberedelsestiden bl.a. få mulighed for at arbejde med børnenes aktiviteter, indbyrdes sociale relationer og udvikling gennem leg. Stærke pædagogiske miljøer forudsætter, at der arbejdes systematisk og struktureret med refleksioner og viden i vores dagtilbud. Det vil vi give gode muligheder ved blandt andet at afsætte midler til forberedelsestid til alle pædagoger i dagtilbud. Aftalepartnerne har i første omgang besluttet at afsætte en time (med 2 mio. kr. årligt, 8 mio. kr. i perioden) til forberedelse for pædagoger og pædagogiske assistenter. Det vil blive aftalt nærmere med de faglige organisationer, hvordan ordningen gennemføres. Ordningen vil i 2026 blive evalueret med henblik på, om det er relevant at udvide forberedelsestiden til pædagogisk uddannede medarbejdere eller til medhjælpere.

Meritpædagoger

Det er afgørende for kvaliteten i vores dagtilbud, at vi kan tiltrække og fastholde dygtige pædagoger og pædagogiske medarbejdere, der hele tiden udvikler vores dagtilbud i en positiv retning. Aftaleparterne ønsker, at Hvidovre kommune iværksætter initiativer, der både kan tiltrække, men også sikre den fortsatte tilknytning af medarbejdere i Hvidovre Kommune

Det skal bl.a. ske ved at give gode muligheder for at uddanne sig til pædagogisk assistent og meritpædagog. På den måde sikrer vi hele tiden muligheden for, at dygtige pædagogmedhjælpere får tilbudt en pædagogisk karrierevej i Hvidovre.

Vi vil i 2025 igangsætte en undersøgelse af alle pædagogiske medhjælpere og assistenters ønsker til og potentiale for uddannelse. Denne viden vil kunne bruges til målrettet at støtte medarbejdere, ledere og det enkelte dagtilbud i at få uddannet flere medarbejdere.

Hvidovre Kommune har udfordringer med rekruttering på pædagogområdet. Andelen af pædagoger i dagtilbuddene har betydning for mulighederne for at skabe høj kvalitet i dagtilbuddene. Opkvalificering af pædagogmedhjælpere til eller pædagogiske assistenter eller pædagoger er en af vejene til at imødegå denne udfordring.

Der er afsat en statslig pulje til opkvalificering, og fra den modtager Hvidovre Kommune i 2024 og 2025 årligt 1,2 mio. kr. Omtrent 60-70 procent af midlerne anvendes til uddannelse af meritpædagoger (primært opkvalificering af pædagogmedhjælpere til pædagoger), mens de resterende 30-40 procent bruges til at opkvalificere de pædagogiske medarbejdere via fagspecifikke kurser inden for bl.a. pædagogisk psykologi og specialpædagogik.

Aftalepartnerne vil sikre, at der også i årene fremover er midler til at uddanne meritpædagoger, så der bliver uddannet mindst 10 meritpædagoger om året (udover dem, der finansieres af opkvalificeringspuljen). Derfor vil vi samlet set tilføre området 2 mio. kr. i de kommende tre år.

Vi ansætter 9 pædagog-assistent-elever om året, og KKR tildeler os årligt mellem 8-15 pædagogstuderende. Det har tidligere været op mod 20 studerende, og vi er bestemt motiveret for at tage imod flere end dem, som vi får i øjeblikket. Det bestemmer vi desværre ikke selv, men vi har til gengæld stor indflydelse på, at vores studerende får en spændende og udviklende praktikperiode med god vejledning og støtte fra uddannelsesvejleder, leder og kollegaer. Aftalepartnerne lægger vægt på, at vores vejledere har den rette vejlederuddannelse, og at de studerende oplever et fagligt højt niveau i praktikken, gode vilkår for børnenes trivsel og udvikling samt et godt arbejdsmiljø. På den måde vil praktikken medvirke til at vi uddanner dygtige pædagoger og pædagogassistenter - som forhåbentlig har lyst til at arbejde i Hvidovre, når de en dag er færdige med uddannelsen.

For at styrke rammerne for det pædagogiske arbejde ønsker aftalepartnerne også at bidrage til at, der kan komme flere fritidsjobs for unge indenfor dette område. Mulighederne er der allerede på ældreområdet og det anvendes i Hvidovre med succes for både ældre og unge. I takt med, at den fælles offentlige ambition om at skabe flere fritidsjob til stadighed åbner muligheder for det er aftalepartnerne klar til at udmønte disse rammer i kommunen, så der også i Hvidovre bliver bedre muligheder for, at flere unge kan få et fritidsjob på dagtilbudsområdet. Rammerne skal selvfølgelig være i orden – reglerne skal være tidssvarende og der skal sikres et arbejdsmiljø, der er sundheds- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Alt for mange pædagoger i Hvidovre Kommune forlader i dag vores dagtilbud længe før pensionsalderen. Det er der ofte gode grunde til, men når det sker, oplever vi samtidig et stort tab af kompetence. Aftalepartnerne er enige om, at vi må gøre os anstrengelser for at finde nye veje, sådan at stadig flere ønsker at blive længere i deres job end i dag.

Et godt og trygt seniorarbejdsliv ... ny seniorpolitik

Det er et fælles ansvar at skabe rammerne for at flere seniorer vil vælge at blive længere på arbejdsmarkedet. Aftalepartnerne vil have en seniorpolitik, som skaber de bedste lokale rammer for, at seniorer vælger at blive i Hvidovre Kommune som arbejdsplads. Aftalepartnerne har en ambition om, at vi gennem udvikling og implementering af en seniorpolitik i samarbejde med

kommunens ansatte og de faglige organisationer, kan finde og udvikle en organisation, der baner vejen for, at den enkelte medarbejder kan se sig selv blive længere i arbejdet.

En erfaren medarbejder har med sin viden og sine kompetencer meget at give til den fortsatte udvikling af vores tilbud, og det ønsker vi at understøtte. Det er således væsentligt, at vi spørger medarbejderne, hvad der skal til for, at de har lyst til at fortsætte med at arbejde i Hvidovre Kommune. Aftaleparterne lægger vægt på, at processen med at formulere en seniorpolitik sker gennem inddragelse af hele organisationen og at alle får mulighed for at komme med bidrag og ideer til denne. Det tager lidt længere tid men kvaliteten af politikken vil være langt højere, når den fremlægges for Kommunalbestyrelsen i starten af 2025. Aftaleparterne har afsat 1 mio. kr. i 2025 og 2026 til initiativer, der kan udmønte seniorpolitikken.

Fokus på nærvær og godt arbejdsmiljø

Aftaleparterne er enige om at man igennem at investere i arbejdsmiljø og kompetenceudvikling af lederne, brug af data, styrkelse af fællesskabet på arbejdspladsen og en bred inddragelse af medarbejdere, tillidsfolk og arbejdsmiljørepræsentanter bidrager konstruktivt og synligt til nedbringelse af sygefraværet. På den baggrund afsættes ressourcer til en udbredelse af indsatsen til de områder, der har særlige udfordringer med sygefravær. Med en investering i et styrket arbejdsmiljø er der forventning om, at der kan realiseres en nettobesparelse på 0,5 mio. kr. i 2025 og 1 mio. kr. fra 2026.

Væk med ventelisten på tandreguleringen

Hvidovre Kommune er en af seks kommuner, der har udlagt tandreguleringen til et fælleskommunalt 43 § 60-selskab Tandreguleringen I/S. I de senere år er der oparbejdet meget lange ventelister, også for børn med stort behov for behandling. Det betyder, at nogle børn går længe med meget problematiske tandstillinger, og børnene når at blive relativt gamle, inden de kommer i gang med tandbehandlingen.

Aftaleparterne er enige om, at dette er en helt uholdbar situation. Der er lige nu mere end 600 børn på venteliste, mange med akutte behov og enkelte har ventet helt op til 5 år.

Aftaleparterne mener, at det er helt afgørende at få løst dette problem og har besluttet at afsætte mere end 12 mio. kr. ekstra til området med henblik på at afvikle ventelisten for Hvidovre Kommunes børn over de kommende år. Aftaleparterne overvejer flere muligheder ift. den fremtidige tilrettelæggelse af opgaven, men det forventes, at opgaven uanset fremtidig organisering vil blive løst i samarbejde med privatpraktiserende tandlæger.

Tryghed og kriminalitetsforebyggelse

Ungdomskriminaliteten er faldet i Hvidovre de seneste 10 år, ligesom antallet af unge, der får en dom, ligeledes er faldet. Aftaleparterne ser det arbejde, som SSP og Gadeplansmedarbejderne udøver, som en del af årsagen til dette fald.

Da niveauet af kriminalitet er lavt i Hvidovre Kommune i disse år, er en stor del af SSP-samarbejdet i kommunen fokuseret på forebyggelse og at højne de unges trivsel. Der er et meget tæt samarbejde med politiet, hvor de unges adfærd følges nøje, og hvor nye mønstre for kriminalitet eller "uro" med det samme håndteres i et samarbejde.

Aftaleparterne ønsker at anvende gadeplansressourcerne i en bredere indsats i hele kommunen, det kunne bl.a. være i forhold til den nye lovgivning om kriminalisering af puffbars (ulovlige e-cigaretter).

For at øge trygheden og sikkerheden for alle, der færdes i vores by, er aftaleparterne også enige om at afsætte en ny pulje på 1,5 mio. kr. årligt til belysning og andre tryghedsfremmende tiltag.

Herudover afsættes der 0,15 mio. kr. årligt til at oprette et hold af brandkadetter i samarbejde med Hovedstadens Beredskab med henblik på at øve faglige og sociale kompetencer. Undersøgelser viser, at forløb med brandkadetter fremmer unges motivation til at få en fremtid i beredskabet, som bidrager til tryghed og sikkerhed for os alle.

Realisering af Idrætsvisionen

Et flertal i Kommunalbestyrelsen har i juni 2024 aftalt en hensigtserklæring om en Idrætsvision, som efterfølgende er besluttet i Kommunalbestyrelsen i september.

Denne budgetaftale omhandler ikke enighed om september beslutningen om en række tilføjelser hertil. Aftaleparterne har aftalt, at der i den videre proces med at realisere Idrætsvisionen skal være fokus på bæredygtighed, inddragelse af foreninger, borgere, frivillige m.fl. samt hvad de næste skridt skal være.

I løbet af 2025 vil der desuden blive etableret nye, allerede besluttede, idrætsfaciliteter i Hvidovre. Det gælder fx nye kunstgræsbaner ved Holmegårdsskolen og Sønderkær. Kunstgræs giver mulighed for aktivitet hele året. Banen ved Holmegårdsskolen skal også hjælpe til at forsinke afledningen af regnvand i forbindelse med skybrud. Desuden etableres nye omklædningsfaciliteter til den lokale fodboldklub i Rebæk Søpark med offentlig adgang til toiletter.

Etablering af hal ved Risbjergskolen er under planlægning nu og forventes opført i 2027. Det er til brug for skolen og for hele områdets borgere og foreninger.

Endelig vil den igangværende reovering og udvikling af Hvidovre Havn og havneområdet gøre havnen endnu mere attraktiv for vandsportsaktiviteter og fællesskaber om badning mv. For Havneområdet er planlagt udbygning/reovering af fælles klubhus for flere foreninger, hvor det nuværende klublokale for roklubben bliver til et fælles klubhus for flere klubber. Der skal udskrives en arkitektkonkurrence om at tegne en helhedsplan for havneområdet, og der er afsat i alt ca. 47 mio. kr. til formålet i perioden 2025-2029.

De partier (SF, Konservative, Hvidovrelisten, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti), der stod bag beslutningen om Idrætsvisionen i september, har samtidig besluttet, at realisering af idrætsvisionen vil samtidig give mulighed for at etablere et friplejehjem i det nye byrum, der skabes omkring stadion. Der vil som led i finansieringen af de nye idrætsfaciliteter blive solgt byggeretter.

Et værdigt og aktivt ældreliv på egne præmisser

Aftaleparterne ønsker med forslagene på ældre- og sundhedsområdet at øge den forebyggende, rehabiliterende og trænende indsats, så alle borgere i eget hjem kan leve et liv, der er så selvstændigt som muligt.

De seneste prognoser viser, at efterspørgslen på plejeboliger i Hvidovre Kommune er faldende. Mange borgere ønsker at blive i eget hjem og efter ophold på hospitalet. Det er derfor op til kommunen at kunne levere alle de ydelser i hjemmet, som borgerne har brug for.

Aftaleparterne lægger vægt på, at kommunens tilbud i størst muligt omfang indrettes efter, hvad borgerne ønsker i stedet for, at borgerne skal indpasse sig efter, hvad kommunen kan tilbyde. Det når vi ikke med en budgetaftale, men der tages et stort skridt i den rigtige retning.

Aftaleparterne ønsker, at de kommunale tilbud arbejder med en rehabiliterende tilgang med et stærkt fokus på, at den enkelte selv kan mestre mest muligt i livet. Det giver livskvalitet at kunne selv og at leve et aktivt hverdagsliv, som man selv ønsker det.

I forbindelse med udvidelsen af Paletten, der fremrykkes til 2025-2027 bliver der plantet buske mv. på udearealerne på Hvidovregade 47-49-51. Det skal gøre udearealerne attraktive og appellere til udendørs aktivitet og bevægelse, både for brugerne af Paletten og beboere i området.

Ældre- og Sundhedsudvalget skal se på, om de eventuelt uforbrugte midler til klippekortsordningen på hjemmeplejeområdet kan anvendes til gavn for plejehjemsområdet.

Daghjem

Aftaleparternes ønske om at tilpasse kommunens tilbud til borgerne ønsker og behov betyder, at der oprettes 12 ekstra daghjemspladser. Daghjemspladser er et af de få områder, hvor der har været venteliste gennem de senere år. De nye pladser vil blive oprettet i et roligt miljø med færre borgere i tilbuddet og er derfor særligt egnede til sårbare ældre. Det kan eksempelvis være ældre, hvor en demenssygdom medfører utryghed eller forvirring. Der er afsat 2,3 mio. kr. årligt til formålet.

Velfærdsteknologi og særlig indretning i hjemmet

Vi vil desuden styrke den rehabiliterende indsats i hjemmet. Træningen skal foregå i et samarbejde mellem borgere og medarbejdere med afsæt i, hvad borgeren ønsker at opnå med træningen. Det kan eksempelvis være at blive selvhjulpne med personlig hygiejne, at kunne komme op af sengen eller ud af boligen. Nogle af de nye indsatser vil benytte teknologi til at understøtte træningen, andre vil indeholde hjælpemidler og tilbud i Sundhedscenteret.

En del af den økonomiske gevinst som kan opnås ved, at borgerne bliver mere selvhjulpne, bliver på ældreområdet. Aftaleparterne ønsker, at der kan give borgere tilbud om den nyeste teknologi, der vil øge borgerne trivsel, værdighed og selvstændighed. Det kan eksempelvis være faldalarmer, der ligner et armbåndsur og kan anvendes uden for hjemmet, særlige senge, der gennem små bevægelser giver borgere velbehag, når de er meget sengeliggende, eksempelvis i den sidste fase af livet m.m. Konkret afsættes der 0,5 mio. kr. årligt til dette formål. Der vil løbende være en afrapportering til Ældre- og Sundhedsudvalget, hvor udviklingen følges i forhold til indførelse af de nye teknologier.

Der er på tilsvarende vis sat et beløb af til at serviceniveauet på ændringer i hjemmet kan øges. Aftaleparterne ønsker at forbedre muligheden for, at borgere med fysiske handicaps kan leve en tilværelse i en bolig som er god og velegnet til dem. Nogle gange kan selv mindre tiltag have stor betydning. Aftaleparterne ønsker at øge muligheden for, at borgerne kan tilbydes sådanne ændringer.

Aftaleparterne er tillige enige om, at når Folketinget vedtager en lov, der giver kommunerne mulighed for at bevilge en robotstøvsuger/-gulvvask, så vil parterne hurtigst muligt have en sag i Kommunalbestyrelsen med beslutning om kommunen skal kunne betale for borgerens robotstøvsuger.

Når vi skruer op for den rehabiliterende indsats og træning i hjemmet, falder behovet for andre ydelser. Den Midlertidig Døgnrehabilitering (MDR) Svendebjerghave har haft en lavere belægningsprocent forventet i det seneste år. Derfor flyttes de kommunale ressourcer og faste medarbejdere over i funktioner, der understøtter de indsatser, hvor hjælp, støtte, omsorg og træningen gives i hjemmet. Derudover afsættes der 1 mio. kr. i 2025 til indvendig forskønnelse af de midlertidige pladser på Svendebjerghave.

Faste teams og frisættelse

Aftalepartnerne har med tilfredshed noteret, at kommunen er godt i gang med faste teams. Faste teams er med til at frisætte fagligheden hos personalet og giver øget selvbestemmelse hos borgerne, fordi borger og medarbejder kan tilrettelægge hjælpen, så den passer i borgerens dagligdag. Aftaleparterne ønsker at give denne udvikling endnu et skub, så minutvisitation afskaffes. Ved at omlægge hjælpen fra enkeltydelser til pakker i Hjemmeplejen vil der blive yderligere mulighed for at lade borgeren bestemme og medarbejderens faglighed råde. Disse hensyn er i høj grad nogle, der genfindes i Ældrereformen principper om helhedspleje til borgerne. Der fastlægges ikke en eksakt besparelse som følge af dette initiativ. Der forventes dog en reduktion af udgifter til såvel administration som til vikarudgifter i hjemmeplejen som følge af omlægningen. Sundheds- og Ældreudvalget vil følge udviklingen tæt.

Udover de gevinster, som er beskrevet ved ovenstående tiltag, har aftaleparterne lagt vægt på, at tiltagene vil kunne nedbringe det meget store forbrug af vikarer. Der vil dermed ikke være reduktion i den faste medarbejdergruppe. Vi vurderer endda, at tiltagene vil kunne medvirke til at fastholde medarbejdere, fordi de faste teams både styrker sammenhold og trivsel blandt medarbejderne i hverdagen og skaber et stærkt fagligt miljø med fokus på kvalitet i indsatsen til de borgere, som har størst behov.

Ældre- og Sundhedsudvalget og Social- og Arbejdsmarkedsudvalget vil følge udviklingen tæt for at sikre, at borgerne fortsat får den hjælp, som de har brug for, og at indsatserne med træning og ny teknologi giver borgerne et bedre funktionsniveau og mere selvbestemmelse. Dialogen med borgerne skal tage udgangspunkt i deres ønsker for eget liv. Tilbuddene tager afsæt i gældende lovgivning og de vedtagne kvalitetsstandarder. Både borgere og pårørende vil blive spurgt om deres oplevelser med visitation og indsatser i kommunens ældre og sundhedstilbud. Der vil være et særligt fokus på kommunens tilbud om midlertidige pladser, herunder om udgifterne til færdigbehandlede patienter stiger.

Fokus på civilsamfund og de frivillige

Aftalepartnerne ønsker at understøtte frivillige fællesskaber og aktiviteter, der skaber relationer og livskvalitet for ældre i Hvidovre. For de ældre, der har brug for det, tilbyder de mange foreninger på sundheds- og ældreområdet mange fantastiske tilbud med meningsfyldt samvær, aktiviteter og træningsfællesskaber. Dette store netværk af frivillige og foreninger er uundværlige og afgørende for, at vores ældre borgere kan undgå ensomhed og leve et liv med fysisk og mental trivsel.

Det er kommunens aktive frivillige, og ikke mindst seniorerne, der skal have har æren for stor del af de mange aktiviteter og det store sociale netværk. Uden dem ville meget gå tabt. Aftalepartnerne ønsker derfor at styrke de gode indsatser, hvoraf mange er forankret i Paletten, og derfor skal ombygningen og udvidelsen af Paletten prioriteres, så der hurtigst muligt kan komme et projekt med fokus på bedre forhold for alle både inden- og udendørs. Seniorrådet og borgerne vil blive inddraget. Tidsplanen for udbygning af Paletten er fremrykket i forhold til budget 2024, så udvidelsen planlægges og gennemføres i 2025-2027.

Selvom Paletten er centrum for mange aktiviteter, er der et rigt foreningsliv med mange forskellige tiltag og aktiviteter i resten af kommunen. Aftaleparterne ønsker, at disse også får en anerkendelse for det fine arbejde og en mulighed for at gøre endnu mere. Ved en tidligere budgetproces blev det besluttet at reducere tilskud, som foreningerne kan søge i kommunen (kaldet § 18 midlerne). Aftaleparterne har besluttet at hæve beløbet til § 18 midler med 500.000 kr.

Hvis det varierede og stærke frivillige liv i Hvidovre skal have en ekstra stærk spiller i det kommende år, så der det umuligt at komme udenom Frivilligcentret. Frivilligcentret har med sin konstruktion mulighed for at iværksætte nogle helt særlige samarbejder med kommunen og kan søge en række statslige midler og fonde. Et stærkt Frivilligcenter kan således både understøtte de frivillige organisationer og foreninger i kommunen og samtidig løfte nogle helt særlige opgaver. Aftalepartnerne ønsker at styrke et stærkt frivilligt Hvidovre, hvor Frivilligcenterets opgave bliver at understøtte alt det gode, som allerede findes, og igangsætte nye tiltag, hvor der mest er brug for det. Der afsættes derfor den nødvendige økonomi til at videreføre Frivilligcentret i 2025 og 2026 og herefter evalueres ordningen. Aftaleparterne er desuden enige om, at de nuværende to medlemmer af Kultur- og Fritidsudvalget der er udpeget til Frivilligcentrets bestyrelse erstattes af to medlemmer fra kommunalbestyrelsen.

Cafe Hjertetræet og Avedøre kirke har i en årrække været aktiv i at sikre et godt sammenhold og et "rum til alle" i Avedøre. Avedøre Kirke skal fortsat have funktion som samlingspunkt i bydelen, og aftaleparterne vil gerne støtte kirken og cafeen i konkrete projekter med dette formål. Dialogen om dette gennemføres med henblik på stillingtagen til at afsætte et beløb fra 2026. Kirken opfordres endvidere til at søge fondsmidler til deres aktiviteter, og Hvidovre Kommune vil være behjælpelig med råd og vejledning.

Fritid

Aftaleparterne ser et rigt kultur- og fritidsliv som helt centralt for Hvidovre og for sammenhængskraften i vores by. Også på dette område spiller frivillige en afgørende rolle i at drive foreningsarbejde og skabe gode rammer for aktiviteter for børn, unge, voksne og ældre. Det har derfor været vigtigt for aftaleparterne at undgå nedskæringer på kultur- og fritidsområdet i dette års budgetaftale, men til gengæld styrke området ved at tilføre flere midler.

Konkret er aftaleparterne enige om at:

- Forhøje rammen til Kultur- og Fritidsudvalget med 0,25 mio. kr. årligt i 2025-2028 til prioritering af børnekulturforløb
- Der afsættes 0,25 mio. kr. til klubfaciliteter ved pumptrackbanen.
- Omlægge puljerne på Kultur- og Fritidsudvalgets område og i den forbindelse tilfører dem yderligere et samlet beløb på 0,25 mio. kr. årligt
- Fastholde lokaletilskuddet til folkeoplysende foreninger på 72 pct.
- Forhøje Talent- og Elitepuljen med 0,7 mio. kr. årligt i 2025-2028.

- Forhøje rammen til fritidspasordningen med 0,2 mio. kr. årligt i 2025-2028
- Gennemføre forsøg med at have is på ishal2 og curlinghallen i sommerperioden for et samlet beløb på op til 0,75 mio. kr. i 2025

Genbrugshallen er drevet af frivillige kræfter og er et vigtigt element i at understøtte en grønnere fremtid med fokus på genanvendelse og ressourcebevidsthed. Aftaleparterne har derfor afsat 5 mio. kr. til at finde en løsning for en genbrugshal, idet kommunens lejekontrakt udløber i 2026 og udlejer har meddelt, at lejekontrakten ikke kan forlænges.

En endnu mere seniorvenlig by

Vi er netop gået i gang med at involvere Hvidovres seniorer (og andre borgere) i, hvordan byens rum kan indrettes (Seniorvenlig by – god for alle generationer), så de fremmer livsglæde, forebygger ensomhed og styrker samvær på tværs af generationer. Det sker ud fra en overbevisning om, at en seniorvenlig by er god for ALLE generationer.

Aftaleparterne er enige om at prioritere konkrete tiltag til at skabe en endnu mere seniorvenlig by.

Flere borgere og Seniorrådet har gjort opmærksom på, at der i Kometen mangler mulighed for, at gangbesværede har adgang til toilet og garderoben, som er placeret i kælderen. Aftaleparterne er enige om, at der afsættes 0,350 mio. kr. til en løsning med ekstra garderobe og etablering af handicaptoilet i stueplan.

På baggrund af de ønsker, som borgerne i øvrigt giver udtryk for som led i initiativet Seniorvenlig by eller på anden vis, ønsker aftaleparterne desuden, at der inden for budgettet gennemføres forskellige prøvehandlinger for at blive klogere på, hvad der konkret kan gøre en positiv forskel i indretningen af byrum.

Seniorboliger som mulighed for at byens seniorer kan blive i byen

Aftaleparterne ønsker at skabe bedre muligheder for, at borgere kan blive boende i Hvidovre, når man ønsker at erstatte parcelhuset med en mindre og mere seniorvenlig bolig. Flere seniorboliger giver også mulighed for at udnytte den samlede boligmasse i Hvidovre bedre, fordi parcelhusene kan gå videre til nye børnefamilier. Også økonomisk vil det kunne skabe en bedre balance, idet flere skatteydere bliver i kommunen.

Derfor vil parterne arbejde for at skabe flere seniorboliger i byen, gerne som andels- eller ejerboliger. Det arbejdes der allerede konkret med i udviklingen af Hvidovrevej 80, i udviklingen af Stevnsbogård og evt. også som led i den byudvikling, der indgår i realiseringen af Idrætsvisionen.

Byudvikling er generelt vigtig for Hvidovre Kommune de kommende år. Hvidovre er fuldt udbygget, men kan og skal udvikles til en endnu bedre by at bo i. Derfor gennemfører den samlede Kommunalbestyrelse i løbet af efteråret og vinteren 2024 et forløb i strategisk byledelse – en slags efteruddannelse i byudvikling. Det skal styrke det faglige grundlag for at tage politiske beslutninger om en helhedsorienteret udvikling af byen.

Seniorboliger på Parallelvej og investeringer på det specialiserede område

Vi har konkret noteret os, at der i forhold til Parallelvej 47 ikke er fremskridt i planerne om etablering af et bofællesskab, og derfor vil vi afdække mulighederne for, om der i stedet kan etableres seniorboliger.

Grunden var oprindeligt besluttet til at skulle huse et botilbud til borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Projektet har trukket ud, da det har været vanskeligt at få plads til et botilbud med de fornødne funktioner på den valgte grund. Der har endvidere været betydelige vanskeligheder med at få økonomien (både den socialfaglige driftsøkonomi og budgettet til at opføre bygningen) til at slå til. Det har betydet, at grunden har stået hen, og administrationen og boligselskabet har arbejdet med mulige løsninger.

Når Retræten ikke længere skal benyttes til ukrainske flygtninge, vil disse boliger være egnet til bo-træning for borgere med behov for et midlertidigt botilbud (107). Retræten vil med små ændringer kunne tages i brug til formålet. Mulighederne for at lave botilbud/boliger til borgere med behov for betydelig og varig støtte (108) på Femagervej 37 vil blive undersøgt. Ejendommen skal ikke længere bruges til klub, da Klub Nord er under udvidelse. Aftaleparterne vil sikre, at der iværksættes en udvikling omkring boliger og botilbud til Hvidovre kommunes borgere med behov for specialiseret støtte, så kommunen både på kort og lang sigt kan give de tilbud, som borgerne og deres pårørende efterspørger.

Der skal derfor ses på en alternativ udnyttelse af grunden på Parallelvej – hvor vi vil prioritere seniorboliger.

På det specialiserede område har aftalepartnerne besluttet en række investeringsforslag om at arbejde med fleksible boligløsninger, et helhedsorienteret perspektiv på borgerne og et øget fokus på sammenhæng mellem kvalitet og økonomi, når kommunen køber botilbud i andre kommuner.

Gang i byudviklings- og anlægsområdet

I Hvidovre bliver vi flere samtidig med, at faciliteter og anlæg bliver ældre. Aftaleparterne er enige om, at et dynamisk byudviklings- og anlægsområde skal bidrage til, at Hvidovre Kommune bliver en endnu bedre kommune at bo, leve, arbejde og drive virksomhed i.

Som det også fremgår af Hvidovrestrategien, er det ambitionen at skabe en grøn by for fremtiden, hvor natur, klima, vækst, tryghed, infrastruktur, mobilitet og boligudvikling går hånd i hånd. Parterne vil også udvikle en mangfoldig by, der understøtter fællesskaber, og sikre en balanceret by- og boligudvikling. Det er et langt sejt træk, og der er enighed om, at det er nu, der med et bredt flertal skal sættes retning for den by, vi gerne vil have.

Byudviklingsprojekter og større byggerier er af natur langsigtede, og de er også lang tid undervejs – fra lokalplan og projektbeskrivelse til man ser de første fysiske ændringer i byen. Vi er meget afhængige af de private parter, boligselskaberne og andre myndigheder i forhold til udviklingen af områderne. Derfor er det vigtigt, at kommunen gør sit for at bidrage til fremdriften af projekterne ved at have så optimale planlægnings- og myndighedsprocesser som muligt. På samme vis er det helt afgørende, at de fysiske rammer for den kommunale service udvikles i samme takt.

Det stiller krav til flere ressourcer i styringen af, hvordan de kommunale tilbud fx på skole- og institutionsområdet udvikles bedst muligt. Her har kommunalbestyrelsen også en rolle. Parterne vil derfor forbedre styringen af byudviklings- og anlægsprojekter såvel politisk som administrativt. Rækkefølge og indhold i projekterne skal besluttes politisk. Hvis forudsætningerne for en beslutning har ændret sig væsentligt, er parterne enige om at tage en fornyet drøftelse på den baggrund.

Parterne noterer sig, at alle byudviklingsområder, som er prioriteret i 2021-2024 i Kommuneplan 2021, er sat i gang. Vi bemærker også, at arbejdet med en helhedsplan for området syd for Høvedstensvej kun lige er påbegyndt, men at der med Hvidovrestrategien og

Ildrætsvisionen er iværksat flere og meget ambitiøse udviklingsprojekter, som alle skal udvikles inden for samme periode. Det kræver klar og tydelig prioritering, og parterne ser derfor frem til, at der som aftalt i Hvidovrestrategien, gennemføres en delvis revision af kommuneplanen, og dermed de strategiske målsætninger for byens udvikling.

Byudviklingsområdet ved Høvedstensvej vil tilføre bymidten og dermed hele Hvidovre et helt nyt kvarter, hvor man kan bo, gå i skole og gå på arbejde i rammer, som er tilpasset fremtidens klima og som bygger videre på det eksisterende fritids- og foreningsliv i området. Dette og andre byudviklingsprojekter er med til at skabe en by i økonomisk og social balance - med endnu bedre rammer for at leve et godt liv og udfolde sin kreativitet og virksomhed.

For at sikre, at det ambitiøse byudviklings- og anlægsprogram bliver gennemført med succes, er parterne enige om at styrke ressourcerne til byudviklings- og anlægsområdet i tre trin:

1. Styrkelse af byudviklings- og anlægsarbejdet nu

Det er vigtigt for aftaleparterne, at byudviklings- og anlægsprojekter sikres robust styring på kvalitet, økonomi og fremdrift. Ligeledes ønskes en høj grad af brugerinddragelse og fokus på bæredygtige løsninger. Der er også kommet nye krav til bæredygtighed og miljø, klimatilpasning, øget brug af inddragende processer med brugerne/borgerne, og samtidig er opgaver med modning af ideer og forundersøgelser tiltaget.

For at kunne adressere øgede krav og samtidigt sikre gennemførelsen af et ambitiøst anlægs- og byudviklingsprogram er aftaleparterne enige om at styrke byudviklings- og anlægsområdet med 2 mio. kr. i 2025 og 3 mio. kr. i efterfølgende år. Hvorvidt opgaver skal løses i kommunalt regi og/eller af eksterne, skal drøftes nærmere, jf. nedenfor.

2. En klog plan for organisering og finansiering

Parterne er enige om at bede administrationen om at udarbejde et beslutningsgrundlag for den fremtidige organisering og finansiering af byudviklings- og anlægsarbejdet. Dette skal foregå i 1. halvår af 2025. Det skal afdækkes, om der er opgaver, som med fordel kan løses uden for den kommunale administration, og i hvilket omfang byudviklingen kan være med til at finansiere det øgede ressourcetræk. Der afsættes en pulje på 0,5 mio. kr. til ekstern rådgiverbistand.

3. En 10-årig politisk aftale om byens udvikling

Parterne er enige om, at revisionen af kommuneplanen skal være udgangspunkt for en bred, 10-årig politisk aftale om byens byudvikling. Denne aftale vil skabe stabile rammer for borgere, virksomheder, foreninger, investorer, grundejere og andre interessenter.

Digitalisering af beskæftigelsesindsatsen

Det er vigtigt for aftaleparterne, at ledige borgere støttes i at komme i beskæftigelse. Digitale kompetencer har stor betydning på arbejdsmarkedet i dag, og derfor vil Jobcenteret styrke de digitale tilbud til borgerne.

Vi vil etablere en café, der tilbyder fælles og individuel støtte, som skal styrke ledige borgeres digitale kompetencer. I caféen undervises der i digitale redskaber primært med udgangspunkt i jobsøgning. Caféen er et tilbud på tre uger med tre ugentlige undervisningsdage. Der vil være et maksimalt antal deltagere på holdet på 10 personer, så den enkelte kan få målrettet undervisning og individuel støtte. Der vil være undervisning i hele jobsøgnings-processen. Målgruppen vil være relevante kandidater i flere af de brancher, som oplever mangel på arbejdskraft. Fx servicebranchen, rengøring og social- og sundhedsområdet.

Det digitale jobcenter skal desuden bestå af et jobværksted med intensiv indsats i den første periode, hvor ledige kontanthjælpsmodtagere kommer i jobcentret. Forløbet strækker sig over tre uger med to ugentlige mødedage. På det digitale jobværksted vil borgerne aktivt søge job, blive introduceret til værktøjer, der kan give indsigt i personlige kompetencer, kvalificere CV-arbejdet og jobsøgningsprocessen. Herudover undervises i, hvordan AI kan bruges til at skrive en velformuleret ansøgning og til at forberede sig på en jobsamtale. Værkstedet vil også give inspiration til jobmarked, bl.a. med oplæg fra større arbejdsgivere. Alle deltagere følges ud i ordinært job i en proces med fokus på fastholdelse.

Klima og grøn omstilling

Den grønne omstilling og nedbringelse af CO₂-udledninger er vigtige for kommunen, og i kommunens Klimaplan beskrives, hvordan der opnås klimaneutralitet inden for kommunens geografiske område i 2045.

Klimaplanen omfatter både indsatser til en grøn omstilling af kommunens egen drift og til at hjælpe borgere og virksomheder i kommunen med at sænke CO₂-udledningen fra fx boliger og virksomhedsbygninger.

Til at realisere Klimaplanen er der i budgetperioden 2025-2028 afsat ca. 70 mio. kr. Klimaplanen bygger oven på de indsatser, kommunen allerede gennemfører og har afsat midler til for at sænke CO₂-udledningen og tilpasse os til klimaforandringerne.

De samlede klimaindsatser i 2025-28, både i regi af Klimaplanen og kommunens øvrige indsatser, har fokus på:

- **Udrulning af fjernvarme** - både til kommunale bygninger, hvortil der er afsat 6 mio. kr. i 2026-2027, og til private boliger og virksomheder.
- **Energirenovering** af kommunale bygninger, hvortil der alene i Klimaplanen er afsat 19 mio. kr. i 2025-2028, samt herudover energitjek af private boliger og energirådgivning til virksomheder.
- **Solceller** på kommunens tage, hvortil der er afsat ca. 5 mio. kr. i 2026-2028
- **Cirkulær økonomi** - klimavenlig mad og mindre madspild i offentlige køkkener samt hos private. Flere muligheder for genbrug.
- **Borgerinddragelse og understøttelse af energifællesskaber** hos virksomheder og borgere.
- **Klimatilpasning** af kommunens bygninger og ifm. nye budviklingsprojekter. Desuden deltager Hvidovre Kommune i fælleskommunalt samarbejde om stormflodssikring.
- **Grøn mobilitet** – der gennemføres kampagner til fremme af cyklisme, og der gennemføres løbende udskiftning af kommunens køretøjer, fx i hjemmeplejen, til fossilfri biler og etableres ladestandere. Hertil er afsat ca. 24 mio. kr. i 2025-2028.

Hertil kommer omstilling til el af kommunens dieseldrevne lastbiler til affaldsindsamling. Det kræver en øget investering, da eldrevne vogne til affaldshåndtering er næsten dobbelt så dyre som dieseldrevne vogne, og der også skal investeres i tilstrækkelig lade-infrastruktur, så vognene kan lades op. Men det er en nødvendig investering i den grønne omstilling.

Affaldsområdet er brugerfinansieret, og derfor vil de øgede udgifter til el-skraldebiler og ladeinfrastruktur medføre en stigning i taksterne på affaldsområdet.

De kommende ændringer af affaldsområdet, der er besluttet af Christiansborg, om selskabsgørelse af bl.a. indsamlingsopgaven betyder, at kommunen står overfor nogle vigtige beslutninger om, hvordan indsamlingen af affald skal varetages i fremtiden. Aftaleparterne er enige om at gennemføre en undersøgelse af andre kommuners erfaringer med udbud af indsamlingsopgaven med henblik på at få det bedst mulige beslutningsgrundlag for den fremtidige organisering af opgaven. Der afsættes 0,3 mio. kr. til denne undersøgelse finansieret af puljen til Grøn erhvervs- og byudvikling.

Støjreduktion

Aftaleparterne er enige om at fastholde fokus på at nedbringe støj fra trafikken, herunder fortsat arbejde for overdækning af motorveje, hastighedsnedsættelser og støjskærme. Støj er skadeligt for menneskers sundhed, og vi har som kommune en forpligtelse til at bekæmpe støjen.

Undersøgelser har vist, at togstrækningen mellem Åmarken Station og Friheden Station nogle steder støjer mere end, hvad der er acceptabelt. De formelle grænseværdier er ikke overskredet, fordi der gælder lempeligere værdier for tog end for fx industristøj. Aftalepartierne har afsat 3 mio. kr. til støjdæmpende foranstaltninger ved sporskiftet ved strækningen, så borgerne langs strækningen får reduceret støjen fra toget. En konkret løsning skal aftales med Banedanmark, som ejer arealet.

Aftaleparterne ønsker desuden at arbejde for, at der kan gennemføres en generel hastighedsnedsættelse med 10 km/t over hele byen ved hjælp af den nødvendige skiltning og/eller andre nødvendige tiltag med henvisning til, hvis der som resultat af igangværende forsøg med hastighedsnedsættelser i 16 kommuner kommer nye regler om, at kommunen ikke længere behøver politiets godkendelse til at nedsætte hastigheden.

Bedre parkeringsforhold

Aftaleparterne ønsker at forbedre parkeringsforholdene i byen.

Parkeringsforholdene skal både forbedres, ved at de fysiske parkeringsmuligheder udvides og optimeres, samt ved at der arbejdes videre med p-licenser, zoner med korttidsparkering mv. Der skal senest i 2025 fremlægges en politisk sag herom.

Til at forbedre og udvide de fysiske parkeringsmuligheder afsættes en samlet pulje på 15 mio. kr. med 4 mio. kr. i 2025, 7 mio. kr. i 2026, 2 mio. kr. i 2027 og 2 mio. kr. i 2028. Af beløbet i 2025 er der reserveret 0,5 mio. kr. til at undersøge, om der kan etableres et p-hus i et stationsnært område.

Et af de steder, hvor det allerede er besluttet at udvide og forbedre parkeringsforholdene, er ved Multihuset på Høvedstensvej, hvor flere funktioner nu er samlet. Det giver udfordringer ift. parkering og fremkommelighed, og derfor er der brug for at skabe flere p-pladser og udnytte arealet bedre.

Herudover vil der blive set på at forbedre parkeringsforholdene på og i området omkring Avedøre Station.

Desuden vil de **eksisterende** parkeringsarealer ved dagtilbuddene Tumlehuset, Manegen og Humlebien blive indrettet bedre, så der skabes flere parkeringspladser til at håndtere trængslen i morgen- og eftermiddagstimerne.

Øget trafikikkerhed, flere cykelstier og gode veje

Aftaleparterne lægger vægt på at afsætte midler til trafikikkerhed, sikre skoleveje med cykelstier og veje, der er komfortable at køre på.

Til at øge trafikikkerheden ved at lave fartreducerende tiltag, ombygninger af vejkryds mv. er der afsat en pulje på 2,8 mio. kr. årligt.

Selv om vintrene er blevet mildere, er sliddet på veje og cykelstier efter sidste vinters vejrlig ekstraordinært stort, og samtidig er der mange gravearbejder i gang, blandt andet på grund af udrulning af fjernvarme. Huller i asfalten på vejene og dårlig reetablering af vejareal og asfalt efter gravearbejder er til gene for alle borgere, der færdes i byen dagligt. Derfor er det et område, som aftaleparterne ønsker at prioritere.

Der afsættes 2 mio. kr. i 2025, 3 mio. kr. i 2026, 6 mio. kr. i 2027 og 7 mio. kr. i 2028 til at sikre, at kørebaner og cykelstier vedligeholdes i højere grad, så vi kan øge komforten og også styrke lysten til at tage cyklen fremfor bilen. Derudover afsættes der 2 mio. kr. i 2025 til en trafiksanering og begrønning af Brostykkevej ved Phønixhusene.

Vi samarbejder desuden med Supercykelstisekretariatet om etablering i fremtiden af flere supercykelstier. Det er bl.a. en kommende supercykelsti Rødovre/Avedøre Holme-ruten, der går gennem Rødovre, Brøndby og Hvidovre samt Vallensbækruuten gennem Vallensbæk, Brøndby, Hvidovre og København. For at understøtte cyklisme er aftaleparterne enige om at afsætte 0,1 mio. kr. Til bl.a. fodhvilere ved vejkryds.

Derudover er vi ved at få udarbejdet en trafikanalyse for Hvidovre Kommune, som bl.a. skal afdække kommunens trafikikkerhedsmæssige mangler, som eksempelvis cykelstier, og hvor disse bør etableres.

Vi øger også indsatsen mod dårlige reetableringer af vores veje, når eksterne ledningsaktører har gravet i dem. Der foregår rigtig mange gravninger, og vi vil fremadrettet øge dialogen med og stille større krav til graveaktørerne, så de i højere grad forpligtes til at informere om kommende og igangværende gravearbejder og til at reetablere vejene, når de har gravet i dem.

Grønne byrum med flere træer

Aftaleparterne er enige om at afsætte midler til at forskønne byen og gøre den grønnere ved at plante flere træer.

Der afsættes derfor en pulje på 3,3 mio. kr. om året i 2025-2028, til at begrønne byrum ved at plante flere træer.

Det vil eksempelvis være i forbindelse med saneringen på Brostykkevej, og kan eksempelvis også være i strækningen mellem Avedøre Havnevej og Hvidovrevej, på Rebæk Allé, Byevej og de store veje i Grækerkvarteret med brede rabatter, på Svendebjergvej og i midterrabbatten af Gl. Køge Landevej. Vi vil også undersøge, om der er steder, hvor der kan etableres skoleskove og byskove, som kan øge borgernes mulighed for at få adgang til natur og friluftsliv tæt på, hvor de bor. Det kunne også være i de almene boligområder.

Herudover afsættes der 1,8 mio. kr. årligt til en genindførelse af Grøn Pulje. De 1,1 mio. kr. overføres fra den tidligere pulje til grøn trafiksanering, og aftaleparterne har forhøjet beløbet med 0,7 mio. kr. Grøn Pulje kan søges af borgere og grundejerforeninger til grønne tiltag. Sammenlignet med den tidligere pulje til grøn trafiksanering er Grøn Pulje nemmere at søge,

idet medfinansieringsandelen for borgere og grundejerforeninger er ændret fra 50/50 til 30/70, hvor sidstnævnte er kommunens medfinansieringsandel. Desuden er formålet med puljen udvidet ift. grøn trafiksanering, da der også kan søges om grønne tiltag, der ikke handler om trafiksanering.

Indkøbsbesparelse – med fokus på klima og bæredygtighed

Der indregnes en forventet besparelse på kommunens indkøb på 3 mio. kr. årligt, hvor en kombination af klimahensyn og indkøbseffektivitet kan realisere en besparelse.

Klimahensyn opfyldes ved at have fokus på antal vareleverancer (transport), omfanget af antal fakturaer under 250 kr., muligheder for indkøb af genbrug, samt smallere sortimenter, koordinerede indkøb og færre strøgindkøb. De færre leverancer vil både gavne klimaet og økonomien. Yderligere effektivitet forventes derudover at kunne tilvejebringes gennem øget anvendelse af indkøbsaftaler og E-handel (compliance). Endelig vil der fortsat kunne hentes nettobesparelser gennem de løbende udbud i regi af SKI eller fælles udbud i VIF- regi (Vestegnens Indkøbsforum) samt på indgåelse og opfølgning på aftaleforhold i kontrakter, som kommunen indgår. Opfølgning på indkøbspolitikken forankres i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget.

Øvrige emner

- **Effektivisering af Vej og Park:** Der er indregnet en effektivisering af Vej og Park på 2,5 mio. kr. årligt. Udmøntningen af denne effektivisering skal beslattes politisk og efter inddragelse af ledelsen og MED-system i Vej og Park.
- **Beboerklagenævn og huslejenævn:** Det skal undersøges, om der kan etableres et samarbejde med en eller flere kommuner om betjening af beboerklagenævn og huslejenævn og om der kan realiseres en økonomisk gevinst ved dette samarbejde. Der er allerede indledt den første dialog med Brøndby Kommune om deres erfaringer på området, ressourceforbrug og et muligt samarbejde.
- **Skaterbane:** Mulige placeringer af en skaterbane i bymiljøet skal afdækkes – fx ved Rydultowy Plads. Det skal i den forbindelse afklares, hvorvidt de identificerede placeringer kan anvendes til opsamling af regnvand. Der afsættes 0,3 mio. kr. til en undersøgelse. Afdækningen skal ske med inddragelse af Børne- og Ungdomsrådet.
- **Ridehal og stald:** Det er tidligere besluttet i kommunalbestyrelsen, at provenuet ved salget af Stevnsbogård bl.a. skal anvendes til en ridehal og stald ved Avedøre Ridecenter. Stevnsbogård er nu udbudt til salg og et salg forventes nært forestående. Aftaleparterne bekræfter hermed at en ridehal og stald søges finansieret af provenuet fra Stevnsbogård.
- **Helhedsplan for vedligehold af kommunale bygninger:** Mange af kommunens bygninger er af ældre dato og har brug for vedligehold. Aftaleparterne er enige om, at der skal udarbejdes et overblik over behov for vedligehold af bygningerne og en helhedsplan for gennemførelsen af det nødvendige vedligehold af kommunale bygninger. Det vil også være relevant, at overblikket og helhedsplanen omfatter vedligehold og reetablering af udendørs anlæg på kommunale arealer, for eksempel udskiftning af belægningen på kunstgræsbaner mv.

De økonomiske rammer for aftalen

Hvidovre Kommune oplever i disse år, at økonomien er presset af, at indtægterne ikke stiger lige så hurtigt, som man kunne forvente. Det skyldes, at tilskuddet fra staten til alle kommunerne er faldende som følge af, at kommunerne tilsammen har stigende skatteindtægter – det gælder både personskatter som selskabsskat og ejendomsskatter. Hvidovre Kommune rammes af, at indtægter fra skatter ikke stiger så meget som gennemsnittet af kommunerne, samtidig med at vi skal bære vores andel af det faldende statstilskud. Det betyder, at vi lider et økonomisk tab, samtidig med at andre kommuner kan opleve en gevinst.

I 2027 forventes der i Hvidovre et ekstra tab i statstilskuddet på ca. 100 mio. kr. Det skyldes, at kommunerne under ét forventes at få højere skatteindtægter som følge af, at mange kommuner i 2024 valgte selvbudgettering.

Selvbudgettering

Aftaleparterne er enige om at vælge selvbudgettering af kommunens indtægter for 2025, hvilket forventes at give Hvidovre Kommune en ekstra indtægt på ca. 47 mio. kr. i perioden 2025-2028. Merindtægten reserveres til betaling af tabet på ca. 100 mio. kr. som følge af at mange kommuner i 2024 valgte selvbudgettering.

Skatteprocent

Aftaleparterne er enige om at holde skatteprocenten i ro på 25,4 pct. I 2025 og 2026

Kassebeholdningen

Aftaleparterne har aftalt, at kassebeholdningen skal være på mindst 220 mio. kr. i 2025 og 2026. Fra 2027 er rammerne for kommunens økonomi mindre sikker, bl.a. pga. tab i indtægter på 100 mio. kr. som følge af kommunernes selvbudgettering i 2024. Til at imødegå de tabte indtægter i 2027 afsætter aftaleparterne den forventede gevinst ved selvbudgettering i 2025 i en buffer.

Økonomiaftalen

Som bærende princip ønsker aftaleparterne at sikre, at kommunerne under ét overholder Økonomiaftalen for 2025. Denne aftale er indgået med forbehold for den faseopdelte budgetproces i KL om kommunernes økonomi for 2025.